

SZERKESZTŐI IRADA

Beimagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czinzenndők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 12 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 órára 1 frt 50 kr vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATJAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 38. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy [] centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Az oláh-kérdés.

I.

Az a vita, hogy mikor, mivel, mi okon kezdődött az oláh kérdés: nem ide való, mert igen akadémikus természetű. Csak mellesleg érintem tehát, hogy sem a mult század végén kitört lázadást, sem a 48-diki lázadást nem tartom az oláh-kérdés tünetének, hanem egyszerűen szociális mozgalomnak, melyet szított a bécsi reakció, s mely egyáltalában nem tüzött maga elé fajbéli célokat. E mozgalmakban még öntudatosság sem volt; sőt annyira hiányzott abból minden tudás, hogy az emlékeztetés balázsfalvi népgyűlés — a melytől az oláhok szabadságukat számitják — akkor követelte a hűbér eltörlését, mikor azt a pozsonyi országgyűlés már dekrétálta s a király már szentesítette volt. És akkor követelte, hogy Erdély három nemzete mellett ő is fölvegyék negyediknek, mikor már el volt törölve a rendiség, s mikor már százok, oláhok, tótok, szerbek, magyarok a törvény értelmében együtt alkották az egy és oszthatatlan magyar nemzetet, minden kiváltság nélkül, teljesen egyenlő jogokkal. Egy szóval oly időben ohajtottak az erdélyi rendi szervezet egyik alkatrésze lenni, mikor már nem volt rendi szervezet. Vagyis: szabadság-vágyukban távolról sem mentek oly messzire, mint a mennyit nekik a kiváltságos magyar nemességből álló törvényhozás nyújt megadott. S ha mégis folyozhoz nyultak, ez úgy hisztóriailag mint lélektanilag csak is a Bécsből eredt bujtogatásnak és az ők teljes öntudatlanságának róható fel.

Ismétlem: Hóra idejében vagyoni aspirációjuk, Janku idejében vagyoni és rendi aspirációjuk volt; de faji aspirációjuk nem volt. A tisztán faji mozgalom csak azóta számitható, mióta törvénybe ígattuk 67-ben saját nemzeti gyengeségünket, feladva jóformán minden jogunkat a hadügy befolyásolására; mióta törvénybe ígattuk 68-ban a g. k. egyház nagyméretű önkormányzatát; mióta meghoztuk a nemzetiségi törvényt; mióta megalkotuk a magyar büntető törvénykönyvet; és mióta Oláhország a mi monarchiánk kezdeményezésére és támogatásával önálló királyság lett. Az oláh-kérdés tehát csak a közelebbi huszonöt év alatt keletkezett. Innen van, hogy a magyar politikai élet tényezői oly sokáig nem hitték annak létezését. Ugy voltak ve-

le, mint a földmies gazda a dudva csirájával: egyszerűen nem látták.

Most már talán látják. Mert most már az oláh-kérdés nyakunkon van in optima forma. Külön egyházi, külön iskolai, külön irodalmi, külön gazdasági életük van. Tehát külön társadalmuk. Már pedig ott, hol egymástól teljesen elkülönözött keretekre van a társadalom földarabolva, ott a politikai egység már csak a papiron létezik.

Jól fontoljuk meg ezt.

Nekik már nem közös velünk a céljuk, nem közös a reményük, nem közös az aspirációjuk, nem közös a szenvedésük, nem közös az örömlük. Nem a kötelezőségzetnek, nem a szeretetnek, nem a hagyományoknak, nem az együttlét önkényességének nemes és szent és erős kötelékei fűzik őket össze velünk a honpolgári terhek viselésére és jogok gyakorlására, hanem a megélhetés kényszere, a törvények parancsa és a hatóságok ereje. Valamennyi erkölcsi kapocs fel van köztünk oldva.

Gyűlölnék minket.

E szó fejezi ki leghivebben a viszonyt. Gyűlölik fajunkat, gyűlölik Magyarországot intézményeit, kultúráját, törvényeit, kormányzatát, igazgatását, politikai és jogi szervezetét. Fajuk számára mesterséges történelmet csináltak, mely semmi tekintetben sem állja ki a komoly kritikát; de hát ők vakon hisznek a meséknek. Már pedig a történelmi tényeknek nem valódisága van nevelő hatással, hanem az a hit, melyet irántuk táplálunk. Ekként elkülönítették a multat is tőlünk, hogy annál jobban elkülöníthessék a jövőt.

A mi ideálunk Magyarországot egysege; az ők ideáljuk Magyarországot földarabolása. Ekként a legmoverebb polgári és politikai ellentét fejlődött ki közöttünk. Mi nekünk jó, az nekik rossz; mi nekünk üdv, az nekik kárhózat.

Miért?

Azért, mivel ők Magyarországot nem hazájuknak tekintik, hanem tömlöczüknek. Ugy érzik itt magukat, mint-ha deportálva volnának ide. Nem tudják elviselni azt a tényt, hogy e házában a társadalmi, politikai, kulturális, gazdasági fölény a magyarok kezében van. A német rendszert kedvelve túrték; a magyart nem tudják túrti.

Miért?

Azért, mivel a németet erősnek hitték; a magyart gyengének tartják.

Innen a gyakori összehasonlítások műveltségi állapotaink és fajtulajdonságaink között, mely az ők szemében mindig a mi hátrányunkra üt ki. Mi turániak vagyunk, ők európaiak. Mi jövevények vagyunk, ők őslakók. Egy oláh esperes a Replika-pör alkalmával így szólott hozzám: „a magyarok meztelenül jöttek Erdélybe; a románok fölöltöztették őket.” Ez az ember nem hazudott. Csak buta volt. Ily természetű butaság alkotja egész levegőjüket. Arról vannak meggyőződve, hogy ők nálunknál erősebbek értelemben, szellemen, erkölcsben, műveltségben és jellemében.

Egy dologban csakugyan erősebbek. A társadalmi szervezkedésben. És a ki az oláh-kérdést megakarja fejteni, annak a szervezkedéssel kell első sorban leszámolni. Minden eklésziájuk, minden iskolájuk, minden pénzintézetük, minden egyesületük fájellelgegy bir. Társadalmuk és társas életük legapróbb megnyilatkozásának is ilyen jelleggel adnak. Román bál, román koncert, román dalárda, román takarékpénztár, román bolt, román bíró, román ügyvéd, román kiállítás, román májális. Kíméletlen elméjé ember mosolyogni szokott a törekvésnek e naivsága s a fejlődésnek e kezdetlegessége fölött; de mélyebb vizsgálat után rájön, hogy minden tekintetben jorszemekből áll.

Ezek a porszemek oda fejlesztették a fajérzetet, hogy választó kerületekre vannak oszolva, követeket küldenek Nagyszobára, ott gyűléseket nyitnak és titokban, önmagukra nézve kötelező határozatokat hoznak, fedezni tudják lármájukat a Replika 30—40 ezer forintnyi kiadási költséget, egymásután építik a templomokat, minden vesződség nélkül odadugják a vádolt Popovicit zsebébe az ötezer forint biztosítékot, politikai agentúrákat tartnak külföldön. Pedig szegénysorsu emberek. Aristokratiájuk nincs. Még nemességük sincs. A társas élet legmagasabb lépcsőjén honoratörök és kereskedők ülnek. És kultúregyletük vagyona meghaladja a félmilliót; pénzintézeteik pedig igen sok milliót forgatnak évenként.

E megjegyzésekből könnyű átlátni, hogy az oláh kérdés gyökereinek talán a mi gyökéréseink. Ebben nőtt nagygyá. Ebből vette táplálékát. Enni adtuk neki a görög keleti autonómiaival, megbéreltettük a nemzetiségi

törvénnyel, folytattuk az etetést, midőn kiderült, hogy a magyar nyelv jogairól lemondunk a hadseregnek — s evés közben ugyancsak megjött az étvágya.

Népiskolai törvényünk immár huszanöt éves. Huszanöt éve látjuk, hogy háromezerhatszáz iskolájuk közül még hatszáz sem felel meg a törvény kívánalmainak. Még sem zártunk be egyet sem. Tizenhét év előtt ígattuk törvénybe a magyar nyelv kötelező oktatását. És tizenhét év óta dacolnak az oláh iskolák a törvénnyel és ennyi idő alatt és ennyi iskolában egyetlen egy oláhgyermek sem tanult meg ezen a réven magyarul. Csoda-e, ha megjött az étvágyuk?

Politikai követeléseinknek arcátlanúsága mindent feldúl, a mi e nemben létezik. Ráfogásaiknak, hazugságaiknak, rágalmaiknak sorozata határt nem ismer. Köztudomású igazgatásaikkal lépten-nyomon a honárulás bűnét követik el. Tüntetni járnak Bécsbe, Bukarestbe. Idegen országokban gyalázzák meg irataikkal Magyarországot hírnevét, becsületét. És ha olykor nagy lomhán, a sajtó panaszos sürgötésére a hatóság megmozdul a fenytétek rendesen az elképpenedés enyhe. Csoda-e ha megjött az étvágyuk?

BARTHA MIKLÓS.

Politikai hírek.

Konzuli bíraskodás. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, mint Budapesti írák, Tátrafrátrén behatóan foglalkozott a konzuli bíraskodásról szóló 1891. évi XXXI. tv.-csikk életbeléptetésének előmunkáival, melyeket az osztrák igazságügyminiszteriummal folytatott tárgyalások eredményeként, Lányi Bertalan, az igazságügyminiszterium törvényelő-készítő osztályában működő kir. táblai bíró terjesztett eléje. A Konstantinápolyban felállítandó konzuli főtörvényszék szervezési és ügyviteli szabályzatának szövege immár készen van s a konstantinápolyi konzuli főtörvényszék előreláthatólag a jövő év elején fogja működését megkezdhetni.

A katonai átiratok nyelve. A hadseregnek a magyar állam nyelve ellen tanusított törvénytelen és kihívó magaviselete miatt támadt konfliktus egyre komplikálódik. Abau-Torne vármezeje közgyűlése Fábán alispán és az állandó választmányi javaslatára kimondotta, hogy Hieronymi belügyminiszternek a hadsereg nyelvére vonatkozó rendelkezést törvénytelennek tartja, annak végber ragadtatva, — addig a feltékenység olyan rendkívüli fájdalom, hogy a mely kebelbe beférkőzött, az a világ minden szenvedését érzi. — Megvetett féltékenységgel halál a gyűlöszere. De a feltékenység annál is több mert az a haláltól folytonos rettegés.

A nők nem tudják a férfiak szerelmét megbecsülni, mert azt hiszik, hogy ezek adták őrökre a szerelmet, a mi felett rendelkeznek, eléggé drágán fizették meg. Örökre csalódnak, ha azt hiszik, hogy az ő szerelmük nagyobb, mert mikor adni vélnek, nekik adnak: mert a nő csak úgy élhet, ha szeret és csak akkor kezd újra élni, ha a szerelem tengerébe befut. A nők szíve pusztán születik s nem kell eszköz hozzá, melynek segítségével egy kedves férfialakot megörökíthessünk benne.

De a férfi szíve élénk és népes és egy egész világot kell kiszorítani helyéből, hogy szerelmének tárgya abban tért leljen. Áldozatul hozza a nőnek minden érzelmi és szíve dobbanását és reményeit. Érzelmét folyamatosan gondolatai rajta a csónak, melyeken kedvese számára az élet minden öröme szívesen szállítja.

A Diána története.

(Angol regény)

A „Dóra” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXII.

(Folytatás.)

(46)

Megjegyzése azon kívánságának adott kifejezést, hogy minden szolgálatát mentse fel magukat; de ez az indítvány Nelinek nem látszott tetszeni.

rehabilitációt megtagadja s az ellen fölratot intéz a képviselőházhoz. Heves vármegye alispánja pedig elismertelül várt vissza a miskolci cs. és kir. műszaki igazgatóságnak egy német nyelvű átiratát.

Oláhok az olasz lapokban. Az oláhok ismét grasszálni kezdenek az olasz lapokban. A „Gazetta di Napoli” ismét felfedezi, hogy a magyarok mennyire elnyomják őket, akik — természetesen a régi rómaiak révén — edes testvérei? az olasz népnek. Egyébként nem túlságosan veszedelmes a dolog; az oláhoknak nem igen használ, nekünk pedig nem igen árt.

Visszavonuló köztársasági elnök. Mint Párisból írák, az elnökhez közel álló körökben határozottan hirt jár, hogy Carnót elnök az esetleg reá eső új választást semmi szín alatt sem fogadná el. Carnót a magánéletbe szándékozik visszavonulni.

A kolozsvári ítélet.

A „Replika” pörében hozott esküdtészi ítélettel vezércikkben foglalkoznak az összes budapesti politikai napilapok, kivétel nélkül elismerve úgy az esküdték verdiktjének, mint a bíróság ítéletének nagy fontosságát.

Néhány szemelvényt ezekben közlünk.

„Pesti Napló.”

A nemzeti párt főlapja többek közt így ír:

„A törvény ítélt a Replika vádlottjait felett. Az egyik köztör, érezvén a maga nagy igazát, megszökött a büntetés elől. A másikat, Popovics Aurélt, a magyar-oláh határon fogták el, mert szintén szökni akart. A harmadik, Romanul Miklós, ő tudja, mi okon, nem szökött. Ime három vezető férfi, aki ki akarja küzdeni nemzete jogait és miután durva vádakkal és otromba rágalmaikkal megdobálta a földet, a melyből az ő vére is táplálkozik, úgy akart helyt állni, hogy — megugrott, vagy legalább szökni akart.

A románokat méltó büszkeséggel töltheti el a vezéreknek ez a dicső szereplése. Mert akár győztes, akár martir legyen valaki egy eszme szolgálatában, nem a szökés az az út, a melyen meggyőződése mellett hitet tehet.

A törvény elítélte a vádlottakat, intéstül arra, hogy ez a sorsuk azoknak, a kik magyar kenyéren, a magyar nemzetet szidalmazták, rágalmaikkal, sértik. De a hol nagy nemzet, édeskezzük van szó, a büntetésnek csak eszköze a megtörés, a célja az orvoslás. Magyarországnak béke kell, hogy nyugton dolgozhassék. És nincs türelmebb és

— Én nem látom át, hogy midőn az ember öt vagy hat mérföldet kocsiúzik a villásreggellel ért, miért jön be akkor kevesebb kenyéremmel, mint midőn oda haza ékezik? — viszonoz Nelli. Elég baj, ha a fülbemászók és a hangyák járják össze a kenyertünket és az abroszunkat, a nélkül, hogy mindig felálljunk, valahányszor valamire szükségünk van!

Tehát Kezia és Vipont ott maradtak, s miután az étkezések vége volt, és az urak a viszés megtekintésére mentek, ők ott maradtak, hogy a tengeri rák salátája és a libamáj pástétom maradókkhoz derekasán hozzá lássanak — legalább a detektív részéről. — Kezia még nem nyerte vissza a szokott kedélyét és étvágyát, csak olyan kelletlenül fogyasztotta a tányjáról az ételt, a hogy egy fél órával az előtt Diána tevő.

Kár, hogy magának nincsen meg szokott jó étvágya, tekintetbe véve az előttünk levő jó dolgokat, — mondá Vipont részvétlenül. De lássa, így van ez mindig! — Soba sem méltányolunk eléggé addig egy dolgot, míg az a birtokunkban van, de mi-helyt elvesztettük azt, rögtön kiáltunk utána, éppen mint a gyermek a hold után. — Ígyék egy kis pezsgőt; ez nagyon jó bor — nem olyan élmélyítő édesség, a melyt az asszonyok kedvelnek! Azt hiszem, hogy Tóni ur rendelte és ő olyan gentleman, a ki érti a maga dolgát.

— Igen, ő nagyon ügyes — válaszolá Kezia gunyosan — sőt nekem úgy tetszik, hogy néha nagyon is ügyes. Egy szép napon megtörténhetik, hogy tul megy a határon.

Volt valami a hangjában, a mi Vipontnak a figyelmét megragadta; élesen feltékkintett; de Kezia nem viszonozta a tekintetét.

Egy pohárba pezsgőt töltött magának,

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. szeptember 2.

A feltékenység.

Csodálatos! Hogy az ember külsején észrevehető kisebb betegségek és bajok száz-ezer megfigyelőre találjanak, kik az éjjel napallá változtatják, hogy e semmitmondó és vesélyt nem hozó nyavalyát eltávolítsák az ezzel nem bírók Argus tekintete elől: — köteletre terjedő munkákat írnak, óra hosszant értekeznek, szóval mindent megtesznek, hogy megismertessék velünk a bajt és azon gyógy módot, mely által az legkönnyebben eltüntethető; — de ha olyan bajról van szó, mely külső nyomokat nem hagy maga után, mely el vagyon takarva az emberi létszervezet elől, mely egyes emberek kebelében féregként ragódik, melytől nemcsak egyes emberek, hanem egész családok boldogsága s békessége függ, melynek egyedül gyógy szerszere a mai napig a sir, erről hallgat a tudomány és ez — a feltékenység!

De mi is hát az a feltékenység! A feltékenység egy oly betegség, mely az érettkorú férfi vagy nő szívének nagyrészt betölti, azt marja, tépi és mérgezi, birtokosa pedig folyton óhajtja a békét hozó halált, a sirt, hol megszűnik minden fájdalom, azt fel nem lelheti, míg teste lelke fel nem emésztetik. Ugy van ő, mint Prometheus, ki az ég tüzeit elrabolta, hogy a nedves embert megszáritsa, ki ezért sziklahoz láncoltatták, s ivére egy nagy sáskeselyű bilincseltetett,

mely azt rágtá, anélkül, hogy valaha felémésztette volna. A szerelem azon láng, melyet az Istenek a halandóktól megvontak; ellenben a feltékenység ama ragadó sáskeselyű melynek feladata az elkövetett tolvajlást rettetesen megbosszulni.

Megkülönböztetendő azonban a férfi és női feltékenység egymástól.

Bár kuforrasuk egyaránt, de folyásuk és a part, melyet csapdosnak, oly annyira különbözik egymástól, mint a delta, melylyel a tenger eléri, a férfi sohasem gyűlöli, ellenben a nő megveti vetélytársát. A férfi feltékenysége egy hullámzó tenger, mely vízzel minden szarazulatot, mely benne létezik eláraszt; magába veszi s elnyeli a keserű érzelmek mindazon folyamait, melyek keble belsejét kitölthetik és szétrombolhatják, a nélkül, hogy panaszkodnék. A női feltékenység ellenben egy keskeny, zúgó, csalfa folyam, mely elrejtí mélyiségét, hogy a csendes partról nézve annál inkább emelje és nagyítsa a veszélyt, mi által nála fokozódik az érzellem és erősbül a lélek.

A feltékeny férfi bőszült oroszán, ő nemes és csak az éhség kényszeríti, hogy zsákmányát széttegye. — A feltékeny férfi elkeseredettséggel örje, legkedvesebbjét teszi tönkre, s így örökre megszakitja a szerelem fonalát; a feltékeny nő ellenben vetélytársnőjének van szánva, mi alatt szerelme folyton fokozódik.

A feltékenység a férfit neveltségessé teszi és lealacsonyítja a nők előtt; — nőt szellemusabbá, szeretetreméltóbbá alakítja és emeli a férfi trágyában táplált érzelmeit.

toleránsabb nemzet, mint a magyar. A ki nálunk magát itthon nem érzi, annak a számára nem termelt haza a földön. Magyarországot az egyetlen édes anyja, a kinek mostoha gyermekei vannak. A nemzetiségek ezek a mostoha gyermekek, a kik élvezik a magyar állam oltalmát, a polgároknak biztosított jogokat, kihasználják azokat az anyagi és kulturális eszközöket, melyeket az állam köteles gondoskodása minden ajku polgárának nyújt és minde jogokkal, szabadságokkal és előnyökkel élve, hálátlanul átkozódás és a haza megrágalmazása érte a di.

"Egyetértés."

"Nem eszlódtunk a kolozvári esküdt-székekben. Ennek tagjai máséket éreznek, máséket gondolkodnak, mint a nagyszabasi urak, kik mindig az igazság pártjára szegődtek, valahányszor a magyar igazságszolgáltatás érvényesíteni akarta a törvényt az állam el-lenségeivel szemben, s a nagyszabasi polgá-roktól függött a vétkeesség megállapítása. A kolozvári esküdték magyar hazafiak és igaz-ságos emberek. Nem is képzelték, hogy va-laki becsületesen gyakorolja Magyarországon azt a nagy, szent jogot, mit a törvény az esküdt kezeibe adott, ha ennek szíve és el-meje nem magyar, ha nem tisztelti feltétle-nül az alkotmányt, nem szereti önzetlennül a hazát és nem lát üldözendő ellenséget a ha-zsárlóban.

A kolozvári esküdtészek verdiktje be-csületére válik a szabadelvű intézménynek és becsületére válik a kolozvári esküdtészek tag-jainak. Egyhangulag mondta ki a vétkest Popovics Aurél, kinek legtöbb része volt a „Replika” terjesztésében, mert ő adott utasi-tásokat nyomda tulajdonosának és vezető-jének arra, hogy mely címre hány példányt küldjenek a röpiratból. A másik vádlottat, Romanul Miklóst, a nyomda vezetőjét, ki csak másodrendű szerepet vitt a terjesztés műveletében, tíz szóval kettő ellenében mon-da ki a vétkeesség az esküdtészek. A harmadik vádlottat Brote Jenővel, a ki megszökött, majd akkor bánt el az igazságszolgáltatás, ha kérték kerül. Majd őt is utóli az igazság.

„Budapesti Hírlap."

Vezércikkében igen jelentős érvekkel mutatja, hogy a magyar büntető törvény az állam integritását nem védi kellőleg, s azután így folytatja:

Fölöslegesnek tartjuk ezek után kije-lenteni, hogy mi szükségesnek tartjuk a bünt-ező törvény VI. fejezetének revízióját oly értelemben, hogy az által a magyar állam területi egysége hatályosabban legyen védve a különböző nemzetiségi aspirációk fölbe-reztetésére irányzott törekvésektől. A közve-tetlen eseményektől, melyek államunk in-tegritása ellen irányozták, meg tudjuk ma-gunkat védelmezni törvénnyel is valaho-gyan, de még inkább azzal az erőhatalom-mal, mely ez idő szerint még a mi kezünk-ben van.

De Isten mentse, hogy ide kerüljön a dolog. S éppen azért szükséges, hogy a magunk állami és nemzeti egységét a kézzel való cselekedetek előkészítő izgatók ellen is ép oly részletes és szabatos rendelkezé-ssekkel megállapítsuk, mint a hogy megol-talmazzuk p. o. az 1867-iki államjogi ren-dezkedést.

várokozva míg a hab leszál, s a pohár fe-nekéről felszáll borostyánkő színd golyoc-kákat nézte. Midőn feladatát bevégezte és a kis pohár csordultig tele volt, az ajkaihoz emelte; de alig érintette azt, midőn a nél-kül, hogy megkóstolta volna, a pohár kiesett a kezéből, s a tányérhoz ütődve a vékony üveg számtalan darabokra tört. A Kezia ar-czát halálos sápadtság borította; alig tudta az ajkaira jótt sikoltást visszafojtani.

Vipont abban a pillanatban felugrott és hátra nézett abban az irányban honnét a hátra nézett származott. Egy kis erdő volt a hátuk mögött; de kevésbé éles sze-mek mint az övé voltak, nem vették volna észre a sűrűségben a mit ő csak hamar fel-fedezett — egy emberi alakot, lassan hu-zodva hátra a bokrok közzé.

Mielőtt Kezia valami mentséget mond-hatott volna, a detektiv a bokrok közé sza-ladt és megfogta az embert, egy kis hajlé-kony, iamos harmincz év körül levő férfit, a ki egy pillanatra hajlandó volt ellentál-lani. Oldalvást egy hatalmas ütést mért Vi-pont-ra, a ki rosszul járt volna, ha figyelme-n ki nem került.

— Gyertek csak pajtás, gyertek — monda a detektiv békülékeny hangon — mit csinál maga itten? És mi az ördögért akart megütni? vagy talán nyulakért állt lebe és azt gondolta, hogy erdő őt vagyok. Sohse féljen tőlem, nem bánom én akár hány nyulat fog meg a maga csapdája! — Miért bannám? En azzal tartok, hogy a vá-dasztörvény erősen sújtja a szegény embe-keket és én bizony egy újjamat se mozdítom meg arra, hogy neheztsem a helyze-tüket.

E mondat biztató természete pompá-san megfelelt a céljának. Az ember csende-sen maradt, arczának a dühös kifejezése el-gűnt meg alattomos szemei a gardagot teri-

A Popovics Aurél négy esztendőre szóló megmarasztalását különben foglalnak tekint-jük igazságszolgáltatási gyakorlatunk egy jobb fordulatára. Birői represszáliak nem nyujtanak ugyan teljes orvosságot, de mégis többet érnek, mintha semmi sem történék. Négy esztendő fogság nem tréfa s meg-szeppentheti kissé azokat az urakat, a kik-nek az igazság a szó szoros értelmében kenyeret. A fanatikussal pedig, a kik hála Istennek, nem sokan vannak, könnyen és szebb szerrel is elbánhatunk. Csak azt saj-náljuk, hogy Popovics urat, az anti-magyar piszokszóró iroda főintézőjét, szabadon ereszt-te, holott ő állandóan nem is magyaror-szágon lakik. Most, rágalmozó írásait a világ összes megvásárolható hírlapjaiba szétküldö-zni, visszamegy szépen Grácba, osztrák terü-letre, melynek az integritását a magyar ál-lam a maga haderejével s a maga törvényei-vel épp úgy védi, vagy még erősebben védi, mint a magát.

A féktelenkedő oláh agi-tátorok.

— A Tribuna legújabb számából. —

Az erdélyi meg a biharmegyei illetetlen agitátorok valóságos zsenialitást fejtenek ki abban, hogy bazarul felhívásikkal a bé-kesebb és tisztességes elemeket is fana-tizálják.

Ime egy újabb kirohanás, melyeket a „Tribuna” 30 iki számában „két biharme-gyei román nacionalista” intéz a haza ro-mánusághoz.

Maga a „Felhívás” oly ékesszólóan mondja el az izgatók érzelmeit, hogy azt fö-lőleleges bővebb kommentárral kísértünk:

A dícsőregeen uralkodó Habsburg-Lot-haringiai jogára és szent István koronája alatt végbevitt kegyetlenségek vadságok és a magyarok rémtetteikkel szemben mi románok eddig halgatagon álltunk!

A küszöbön álló törvényjavaslatokkal szemben — melyek hivataly, hogy minket lealázzanak, a belényes vidéki és az összes románokat pedig jogaiktól megfoszták: — eddig Morfeusz karjaiban pihentünk.

A szbeni nagy nemzeti gyűléstől, mely-en az összes románok, sőt a nagy Romá-niának kiváló férfiai is résztvettek, igen so-kan távol maradtunk.

Szemben mindezen tényekkel mi eddig úgy szerepeltünk, mintha szenvedéseinkkel, rabigánkkal megelégedett volnánk és a magyarok sovizmusát helyeselnék.

Testvérek! Lelki szemeitekkel tekints-tek csak vissza jelen év július 22-én a Nagy-Váradon véghez vitt éjjeli kegyetlenségekre, fontoljátok meg az ott lefolyt vandalizmuso-kat, itéljétek és vonjátok le a helyes követ-keztetéseket és akkor kérdem, hogy most, midőn Hannibál, a magyarok utálatos sovi-nizmusa már portásoknál áskálódik, mikor Tamerlán összes barbár hordái már tűzhe-lyeinkhez fészkelődtek, hogy nemcsak szlle-mileg, de fizikailag is megsemmisítsenek, vaj-jon továbbra is tétlenül álljunk, összetett ke-zekkel e Marin Minor országában?

Testvérek! Ütőt a 11-ik óra. Fel te-hát és levétközve a mindennapi közbűnsé-get, a legnagyobb erélylyel és lelkesedéssel

tett abroszról a Kesia alakjára tért, aki ott állott nem tudva, hogy mit tegyen.

— Jól van jól, pajtás! — válaszolá erőltetett nevetéssel. Az igazat megvallva én bizony egy kiest megijedtem; de maga nem látszik olyan féle embernek aki a szegény legényt háborgassa. Azt az asszonyt meg-ijesztettem — monda, durva mozdulattal Kesia felé mutatva. Hát én bizony olyan éhes vagyok mint a farkas, s mikor azt a sok jó ételt megláttam, szinte kiesorult a nyálam utánna.

Ekkor sávár tekintettel ismét az ele-ségre nézett aztán Keziára.

Vipont várakozott, hogy hallja vajjon az asszony megszólal-e; de az hallgatott.

— Jöjjen, és lakjék jól balóle, — biz-tatá a vendégszerető detektiv. Van ott elég, és senki sem vessi észre a hiányt — ugye Turner kisasszony?

Turner kisasszony egy gyenge mozdula-tot tett a fejével a mi akármint jelenthetett, s a tányérok összeszedésével foglalkozott. Az ember habozni látszott. Bár mily éhes volt, ugy látszott, hogy voltak agályai, melyek a szíves meghívás elfogadásától vissza tar-tották.

— Látom, hogy maga jóféle ember, — válaszolá, rövid szünet után; de nem vagyok olyan tisztességes illetetve, hogy a maguk féle emberekkel leülhessek. Adjon egy darab kenyeret és azt a fél libát, aztán tovább me-gyek vele és mentemben megesezem.

Nem úgy, jó ember! — monda Vipont ur határozottan. Ha az életünket elfogadjá, a társaságunkat is el kell fogadni. Ez az igaz-ság, — nem de?

Ugy látszott, hogy ez olyan igazság volt, s minek a kopottas ruhájú idegen nem tudott ellent mondani és azzal végződött a dolog, hogy a liba pecsenye elibe ledült és bámulsó gyorsasággal fogyasztotta el azt.

tartsunk rendes gyűléseket, mert a magyarok inzultáltak főpásztorunkat, egyházmegyénk szentszéket, a káptalant, a templomot, kul-turális intézményeinket és az egész román-ságot.

Tette fel tehát! gyűlésezünk impo-zánsan; emeljünk nyíltan és ünneppélyesen órást és mutassuk meg — ha a kormány-ránk mit sem hallgat — a múltval Európá-nak, hogy a tömérdek szenvedésektől fáj a szívünk és jajaink hadd jussanak fülébe. Fontoljátok meg testvéreink, hogy hallgatá-sunkra ellenségünk majd azt fogja hangoz-tatni: „Delenda est natio Valachica.”

A detonátai E. K. E. menedék-ház felavatása.

Detonata, aug. 26

Az östermezet e legszebb alkotásánál emlékeztet, szép ünnepet rendezett az er-délyi Kárpát-egyesület az alsó-felharme-gyei osztály által a bányavidékekre rendezett kirándulási alkalmából.

A 300-ra megnövekedett kiránduló tár-saság három irányban indult a Detonátához. Abrudbányáról fő csapat Csató János osztály-elnök vezetésével, Verespatakról egy másik csapat Varró László dr. osztálytitkár vezér-sége alatt és Zalatnáról a harmadik csapat. Bucsum községél Imreh Károly főszolga-bíró lovas bandériummal fogadta a társasá-got. Innét részt gyalog, részt lóháton vagy ökrös szekereken ment fel a hegyre a társaság. A menet valóságos népvándorlás-hoz hasonlított, rendkívül érdekes és eleven lévén a kép, különösen a völgy aljából te-kintve.

A Detonata lábához épített új, izléses menedékház előtt megállott a társaság és mikor mindnyájan felérkeztek, megkezdődött a felavató ünnep.

Először Csató János mondta el a me-nedékház történetét.

A közönség a menedék-ház felépítésé-ben közreműködőket lelkesen megjelente, mely után Radnóti Dező központi titkár lépett elő, mellette lévén Czirner Laura k. a. a felkért keresztanya és jelképileg átadta a menedékházat az osztálynak, kívánván, hogy e menedékház a vidék gazdasági fejlődésének egyik tényezője legyen.

Aztán megkezdtek az első indítványo-zója nevével, kinek buzgósa és lelkesedése az egyesület népszerűsítése érdekében pá-ratlan.

Azután Imreh Károly főszolgabíró tett ígéretet, hogy e menedékházat, mely járásá-nak bűszkesége, — megőrizni és gondozni fogja.

Mózes Mihály unit. lelkes következtett erre, ki az isten áldását kérte ki az új házra.

A Hymnusz hangjai mellett ért végett a szép ünnepély, mely a közönségre mély benyomást tett.

Kifáradtan ültünk le d. u. 3 órakor az új menedékházba feltett asztalokhoz ebédre, melyet Abrudbánya város közönsége rend-szett számunkra.

A pohár köszöntők sorát Csató János osztályelnök nyitotta meg ő felségét éltetvén. Utána Boér Béla polgármester Bethlen An-drás földművelésügyi miniszterre tritett po-harat, indítványozván, hogy táviratilag is ü-dvözlők az alkalommal, mert csak az ő ke-gyessége tette lehetővé, hogy a menedékház felépült, persze az indítvány kitörő éljenzések között elfogadtatott. Váro Ferencz igazgató az egyesület elnökére és különösen felitászch Arthur báró ügyvezető alelnökre köszöntött,

Valóban nagyon éhesnek kellett lennie, mert roppant étvágya volt s olyan mohósággal falta az ételét, a mi inkább hasonlított egy vad állat evéséhez mint egy emberi terem-téséhez.

Ez idő alatt Vipont figyelemmel vizs-gálta őt, ámbar nagyon oratosan. Az öltö-zetere nézve nem lehetett kétféle vélemény, — mert a ruhái csak madárijesztőnek való ron-gyok voltak a lábbeljei olyanok voltak a milyneket az ember koronáit a tört cse-repek és egyébféle lim-lom társaságában a a szemét dombokon lát. A kalapja volt a legtisztességesebb darab rajta — egy sötét barna nemez kalap, melyen lehurva, hogy a homlokát és fejének hátsó részét teljesen el-takarja.

És ámbar az időszakhoz képest rendki-vül meleg volt, a kalapját nem vette le, sem feljebb nem taszította, s a sok tapasztalattal és nagy megfigyelő tehetséggel bíró detektiv és csekélynek látszó mellőzéssel „patkányt szagolt.”

Miután az ember terkig ette és itta ma-gát bámulsó különbséget lehetett észlelni rajta. Beszédess lett és vidám, majdnem zajos s főgyönyörűségét abban látszott találni, hogy Keziához intézte a beszédét, a ki mogorván nézett reá az abrasz mátk oldalról.

— Ezt nevesem én gyönyg életnek! jegyzé meg a csavargó, kényelmesen vetve magát hátra a kocsipárnákra, melyeket Tóni a Diána részére felhalmazott, s a Viponttól kapott virginiáját élvezettel szívt. Ez sok-jak jobb mint csavarogni a vidéken és pihé-nőre a sövények alatt ledülni, vagy meghu-zódni és az ereket is irigyni mert tele hussal kandikálnak ki a buzából, míg az enyim eres! Bár itt volna a társam, de ő a faluba ment, hogy egy kis kenyeret és saj-tot vegyen és egy jó darabig még nem jön vissza.

kinek odaadása és buzgósa e menedékház felépítésében ismeretes, Radnóti Dező, Brós Alajos főrdesse, ki a terveket készítette és az építést vezette. Beszéltek még azután töb-ben, éltetvén a háziasszonyi teendőket végző Boér Bélánét, aztán Csató Jánost, a közpon-tot, Abrudbánya várost, Boér Bélát sőt Csató János indítványára azt a helyet, hol ő fel-sége itt jártakor megpihent, emléktáblával fogja az osztály megjelölni, hamarosan össze is gyűlt e célra 65 kr.

A brassói honvéd-egylet és a honvéd-gyűlés.

A brassói honvéd-egylet és az ország honvéd egyleteinek nagy része megbotránko-zott a Mikár és társai eljárása miatt, a mely-lyel a s z e g e d i honvéd-gyűlést jogtalanul Budapestre tűzte ki.

E tárgyban a brassómegei honvéd-egylet újabb nyilatkozata ez:

Az orsz. honvéd-egyletek központi vá-lasztmányának f. évi aug. 14-én kelt körira-tát mai napon tartott választmányi ülésünk-ben komoly és beható tárgyalás alá vettük és sajnálattunkra ki kell jelentenünk, hogy a köriratban felhozott érvek és indokok most sem valának képesek bentükben azon meggyő-ződésre vezetni, miszerint az orsz. központi bizottság azon eljárása, hogy az idei orsz. honvéd közgyűlést Budapestre és nem Sze-gedre hirta össze az 1848—49-iki honvédség érdekeinek előmozdítása végett történt, ennek következtében tehát hozottat a következő egyhangu határozat:

Egyletünk megmarad választmányának f. év aug. 13-án hozott és a központi vá-lasztmányhoz küldött határozata mellett, Bu-dapestre képviselőket nem küld s ezuttal is-mételen kijelenti, hogy:

Az orsz. honvéd-gyűlést másutt sehol, csakis Szegeden akarja megtartani, felhíva tehát az orsz. közp. bizottságot, mint az orsz. honvéd közgyűlés határozatainak végrehajtó közegét, hogy a m. évben Budapestben június 14-én tartott orsz. közgyűlés határozatát kö-telességszerűen végrehajtsa, az idei orsz. köz-gyűlést mielőbb Szegedre összehívja.

Az orsz. közp. bizottságnak az idei orsz. közgyűlés érdekében tett eddigi eljárását jog-talan beavatkozásnak, önkényű eljárásnak és semmiesnek nyilvánítja és kijelenti, hogyha — deczár az eddigi felszólalásoknak — il-lételtelen közegek által a közgyűlés még is Budapestben megtartatnék, az orsz. központi bizottságnak ezen eljárását — már most — önkényűnek, jogtalanul nyilvánítja, ezen gyűlésben hozott határozatoknak érvényessé-gét el nem ismeri, ezek ellen előre is til-takozik.

Brassó 1892. augusztus 30-án tartott üléséből.

Jeszenszky István,
honv. egy. elnök.
Krämer József, Duka Ferencz,
biz. tagok.

Egyetmás.

Mióta telefonos világot élünk itt Ko-lozsvárt, igen gyakran önkénytelenül a kagyl-én át olyan dolgokat hallunk meg, hogy az illetők a kikre azok vonatkoznak, egy cse-pet sem olvasnak örömmel azokat az „Ellen-zék” hasábjain.

Ha a levélírók szent és sérthetetlen, ugy a telefonon át véletlenül meghallott egyetmás is örökre csukva marad előttünk s hírlapírói tolunkkal nem nyitjuk fel azt ol-

— Ah, tehát társa is van? — monda a detektiv könnyedén.

— Igen; meg pedig a javából való.

— És hova való?

Az ember gondosan tűtötte le a szivarja végén levő hamut mielőtt válaszolt volna, míg Kezia előre hajlott, mintha nyugtalanul várna a választ.

— Oh, a felső vidékről!

— A felső vidékről? Maga nem olyan kiejtéssel beszél mint a felvidéki emberek.

— Nem is ott születtem én; én Lon-doni vagyok — valóságos Londoni, mert a nagy harang hangkörében születtem. De az nem tartozik ide, sem oda.

— Nem szerette a felvidéket?

— Nem valami különösen.

— Munkát keresni jött délfele, azt hiszem?

— Igen, az az hogy ketten jöttünk, én és a társam.

De nem olyan könnyű dolog erre felé munkát kapni, és még nem voltunk képesek valamibez kezdeni.

— Csudálkozom rajta! — jegyzé meg Vipont szárazon. A farmesek mind arról pa-naszkodnak, hogy nem tudnak embereket ka-pni az aratóshoz. Eppen ez az idő az midőn mindig készek új embereket felfogadni még abban az esetben is ha idegenek. En azt gondolom, hogy magok nem próbálták oda menni a hol szükség van rájuk.

— Az meglehet — volt a közönyös válasz, míg kezét a pászgós üveg után nyuj-totta, mely azonban tres volt. Sajnálom, hogy kifogyott belőle; jó ital lehetett, ám-bár nem vagyok bizonyos benne, hogy egy üveg sert nem vennék e éppen, olyan jó neven!

— Ah, — folytatá elgondolkozva — rég ideje annak, és sok viz lefolyt azóta a Temzén midőn utoljára a Londoni sörházban píttyizáltam. Nos, kisasszony mi a baja?

vasó közönségünk mulattatására, bármennyi-re is érdekesnek és szenzációsának kinálko-zék az.

Ez ünnepélyes kijelentést azért tartot-tuk szükségesnek e helyen megtenni, mert nem rég Magyarország egyik városában egy a telefonon felfogott hír nyilvánosságra való hozatala véres családi drámát idézett elő, mely napokig lázas izgathatóságban tartotta a közönséget. Ismételtük, nyugodt lehet min-denk, mert ha valami önkénytelenül a tele-fonon át tudomásunkra is találna jutni és az nem a nyilvánosságra való, soha sem fog nap-világot látni az „Ellenzék”-ben.

Ebben a járványos, mondjuk ki bátran, koléris időben, a leglaikusabb ember is ugy osztogatja az orvosi tanácsokat, mintha ideig-lenes tanfolyamot hallgatott volna a kolera elleni védekezés és gyógyításból.

A kívül csak találkoznunk utcán kávé-házban, korcsmában, előadja azonnal az ő re-czeptjét, életrendszerét azzal a szent meggyő-ződéssel, hogy aki azt követi, sohse esik ko-lera betegségre.

A „Replik” tárgyalása, amely pedig csak tegnapi volt, végkép lettint a napirendről legfeljebb az ujságírók tárgyalják még.

A publikum legnagyobb része nem fog-lalkozik egyébbel, mint a járvánnyal s trak-tálja egymást az ő speciális doktori tudománnyal.

Maholnap második járvánnyá fogja ki-nőni magát e dilettáns doktorkodás.

S hogy mi sem vagyunk mentek alóla, ime kiadjuk írásban ezennel, ajánlva azokat dr. Purjesz Zsigmond magas figyelmébe.

Midőn városunkban a „savós bállob”-nak elkeresztelt kolera fellépett, első indit-ványunk is az volt, hogy a városi hatóság csakis radikális intézkedésekkel fojthatja el a veszedelmes ellenséget.

Féltrendszabályokkal s olyan rendeletek-kel, melyeknek ellenőrzése lehetetlen, semmit sem fognak elérni.

A bölcs magisztrátus reánk sem hede-ritett s ezuttal is csak azokat a sablonszerű intézkedéseket tette meg, a melyek, mint a tapasztalat mutatja, semmi sikerre nem ve-zettek.

Most, ha jól tudjuk, az intézkedés jo-ga, a kormánybiztos kezében van.

Azért többé nem igen fogunk szóba állani a nemes tanácsossal, hanem egyenesen dr. Purjesz, kormánybiztoshoz fogjuk intézni felszólalásainkat.

És most összegezzük röviden mindazon indítványainkat, a melyeket a járvány kitörése óta lapunkban a hatóságunk ajánlottuk végrehajtás végett.

1., Csak olyan rendeletet kell kibocsátani, a melyet végre is le-het hajtani és ellenőrizni.

A szamosvizet hordó szeke-reket végkép el kell tiltani a viz-hordástól, mert miután azokat nem lehet mindig ellenőrizni, a szamosviz ivásának eltiltása csak a papiroson fog maradni.

Agyművelés elárúsítását nem szabad megengedni, legyen az akár éretlen, érett vagy túlérett, mert az ellenőrzés szintén lehe-tetlen.

kérdé, mert Kezia egy csomó kést és villát ejtett nagy lármával a táczára.

De Kezia nem figyelt reá, a helyett Viponthoz intézte a szavát.

— Az idő halad. Jó volna ha ezt az edényt megöltöteni lennénk a folyóhoz, hogy a teához való vizet idejébe felfőzhessük; le-het; hogy az ürások mindjárt itt lesznek. Mig maga távol lesz, száraz ágakat szedek a tűzgyújtáshoz.

Vipont nem volt hajlandó engedelmese-kedni és azon a ponton volt, hogy ellent-mondjon, midőn hirtelen megváltoztatta a szándékát.

— Jól van adja ide hamarosan azt az edényt.

Lustálkodva felállott, ásitott, nyujtóz-kodott, aztán tréfásan lekapta a vendége ka-lapját, s a lábával jó messze hajította. A kalap tulajdonosa dühös káromkodással ugrott fel; a min Vipont jóízten nevetett.

— Na, na, ne jöjjen tűzbe! Nincs semmi baj — tudja — csak egy kis tréfa volt az egész.

— Tartsa meg magának az ilyen tré-fát — értli — dörmögé a másik, a kalap-ját visszahozva és még mélyebben a fejére huzva. Nem valami díszes kalap — folytatá, hangját mérsékelve amint Kezia felnézett reá; de akár milyen, elég jó az most ne-kem. Nincs módomb benne, hogy gavalérsab-bat vegyek.

Vipont, az edénnyel a kezében és el-gondolkozva távozott. Az az egy tekintet az ember arczára — a kemény, éles, és rag-a-dozó madárszerű arczra — az egy keses nő-vésti serteszerű szakállal az állán, bőrig nyi-rott hajjal a fején — revelatív volt előtte, vagy helyesebben mondvá megerősítése an-nak, a mi előbb csak egyszerű feltétele volt.

(Folyt. köv.)

A kenyérpiszcot mindennap meg kell vizsgálnia a sültelen varkaró és langos-félék árusítását egysezer mindkorra betiltani.

Ezek volnának nagyjában azon indítványaink, melyek, ha szigorúan végrehajthatnának, bizonyára erős gátat vetnének a járvány tovább terjedésének.

Tessék uraim megpróbálni.

A nyári szinkörben még mindig Hőküm Matyit mutatják be a rendezés nem nagyszámú néző közönség előtt az „ember-erő konyháját” a „fölfalt völgyét” a „hét-mérföldes csizmát” stb. A darab mint mondják sokba került az igazgatóságnak és elég fényesen és gazdagon van kiállítva.

Azonban a kolera a színházra és rosz napokat teremtetett s Hőküm Matyi története csak vasár- és ünnepnapokon tud nagyobb közönséget a szinkörbe összehozni.

A pénztár így nem telik s a direktor ur, majd midőn számon fogjuk kérni tőle októberben a színházról névsorát és a téli évad repertóriumát, igen könnyen azt fogja válaszolni, operette primadonna, hős szerelmes, anyaszínész, új darab stb. nem lesz azért, mert a lapos guta betűt a kaszába s pénz nincs.

Pénz nélkül pedig sem primadonna, sem új darab nem kapható.

S ebben talán igaza is lehet.

Felhívás előfizetésre.

Szeptember 1-jével új előfizetést nyitotunk lapunkra.

Ujonnan belépő előfizetőinknek szeptember 1-ig ingyen küldjük meg a lapot.

Előfizetési lehet bármely naptól kezdve.

Előfizetési feltételeink:

Negyed évre . . . 4 frt.

Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

A kik netalán előfizetési díjjalak hálálkban vannak, kegyeskedjenek azt mihamarabb megküldeni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, szeptember 2.

— **A kolozsvári járvány korházban** a kitűnő gyógykezelést és a győnő bánásmódot kerdi belátni a nép alsóbb rétegeiben is. Tegnap a győgyfalvi utcából vittek be egy gyermeket nagy sáptozás és rendőri karhatalom között. Egyre másra azt hajtogatták, a 12 éves gyermeket ott a korházban okvetlen megölik, nem éri a reggelt. A gyerekekkel a mentők elvitték az anyát is. Pár óra múlva az anya elégedetten tért vissza s derült arccal adta tudatára még mindig sáptó szomszédságnak, hogy a gyerekeknek finom kenyereket adtak, megfürdőtözték, tiszta ágyba helyezték, a minék következtében, egysezer jobban lett, míg otthon biztosan elpusztult volna. A szegényebb néposztály részére, valódi áldás a szomorú járvány idején a korház, mert a kik ott meggyógyulnak, azok egészségtelen lakásaikban menthetetlenül elpusztultak volna és hozzátartozóikat is magukkal ragadták volna a halálba.

— **Népkönyha.** Tekintettel az uralkodó kolera járványára, nemesszívű, jótékony nők a népkönyhát felállították a szegényebb néposztály részére. A főző kemence a tornavivoda torna termének öltözőjében van felállítva, itt naponta minden délre vagy huslevest, vagy főzeléket készítenek ama szegények részére, kiknek nincs mit enniük, s kik ezért jelentkeznek. A szegények bárcazt kapnak, ezzel a bárcaztval mennek a tornavivoda vizfelölő kapuján be a tornavivoda kertjébe, itt a konyháknak berendezett öltöző ablaka elé kerülnek, s az ételeket az ablakon keresztül kapják a magukkal hozott edényekbe. Ez által közvetlen érintkezés nélkül, zárva az épületbe a kolera behurcolásának gondosan eleje van véve. A szegények felváltva naponta kapnak vagy huslevest vagy pedig főzeléket. A szegények ellátása nagyon humanus, a kivétel nagyon ügyes és az ügy élén álló nők leleményességére mutat; a kemencét azonban az épület valamelyik tőresen álló termében kellett volna felállítani, mert az alig 2 méter magas fagerendázatu öltöző fulke padlása könnyen tözet foghat és az nagy kárt okozhatna a környéknek is. Ezt a kicsiny munkát igénylő változtatást különben bármely napon keresztül vihetik.

— **Brassay Sámuel utasása.** A 93 éves tudós, a ki ifjakon tesz tul erejével, még mindig uton van. Kolozsvárról elindulva, először Erdélyben irt le jókora vargabótt, sorra járva különböző városokban kedves ismerőseit. Azután átment Magyarországra s megpihent egy kis időre a főváros mellett Leányfalván. A leányfalvi pihenő után nyakába vette újra az országot Brassay bácsi. Budapestről elment Miskolcra akademi-

kus társa, Léva i József látogatására, a kinek aranytolla a legigazibb arany az összes aranytollu főjegyzőké között. Miskolcra Kassarára ment Brassay, onnan pedig pihe-nés nélkül le Debrecezen be. Hotelbe szállott egymagában, azután végignézte Debrecezen összes nevezetességeit, olyan érdeklődéssel, mint egy fiatal gimnázista, a ki most indult első útjára világot látni.

— **A járvány** Kolozsvárt egy kis szűnetet tart. Tegnap két halottat temettek. Ma még eddig nincs halálos bejelentés. Különös figyelmet érdemlő körülmény, hogy a mióta a kolera uralkodik, a járványban elhaltaktól eltekintve, a halálozás száma nagyon alacsony. Ma csupán négy új betegedés történt.

— **Törvényszéki tárgyalási terem.** Ideje volna gondoskodni arról, hogy Kolozsváron egy igazságügyi palotát építsenek, melynek megfelelő terme legyen a törvényszéki tárgyalásokra. Addig is azonban, a mi ez a palota kiépült, a nagyobb és hosszabb időre nyuló tárgyalásokat a milyen volt a legutóbbi esküdtőszéki tárgyalás is, a városi vigadó nagy termébe kellene áttenni, mert közegészségügyi tekintetből sem volna megengedhető abban a szűk, cölészerűtlen és egészségtelen teremben, melyben most zsufolták a vádlottakat, védőket, esküdtöket, bírákat és hallgatókat tárgyalásokat tartani.

— **Egyik legnagyobb kolera fészek** a város gondviselése és pártfogása alatt áll s ez a közvághid. Itt olyan kevés gondot fordítanak a tisztaságra s különösen hétfőn és csütörtökön úgy be piszkolják, hogy az egész környék megfertőzteti a levegőt. Felhívjuk a figyelmét arra a hatóság-nak, ha már tisztaságot teremteni nem tud, a rondaságot ne szaporítsa a saját épületében is.

— **A kormánybiztos** és a járványbizottság figyelmébe ajánljuk a már egy is „kolera-fészeknek” keresztelt kétvízközi körület Széchenyi-térét, hol nagyobb mértékű járvány dühög s a bacillusok ez állandó tanújakon szabadon tenyésznek. A Széchenyi-térén nem nagy távolságban egymástól 4 házban is fertőző betegek vannak, még pedig mint hírlék, egész családok, kik tandler-séggel foglalkoznak. A járványban elhaltak jobb ruháit a legnagyobb szigor mellett is eldugják s olcsó pénzért a tandler megveszi, kik újból eladják, ezáltal a bacillusokat meg a járványt szét hurcolják az egész városban.

— **Főgyűlhelye** pedig az adás-vevésnek az ószer, — mely a város legelőkelőbb központján van, — hol a ózányának és zsidók a mindentől összeszedett, fertőző betegséggel telt ócska ruhákat terengetik, s dicserik jószágát az ahoz érő vásárló publikumnak. Felhívjuk tehát a kormánybiztos ur és a járványbizottság figyelmét ez állapokra s a közönség érdekében gyors intézkedést kérünk, vagy szüntessék be a járvány tartama alatt az ósért s ócska ruha árulást vagy ha ez lehetetlen, akkor kikell telepíteni e központból a feleki-utra, vagy a város végére oly helyre hol szabad levegő jár s a bacillusok a mezőn elvesznek, mert a kinek ily ócskaságokra van szüksége ott is megkapja. A régi nagyhid helye is egy ronda kolera fészek. Felhívjuk a figyelmét a tisztítására.

— **A sétatéri uszodát,** mely a város tulajdona, de a katonaság által kezeltetik, tekintve, hogy az időjárás már alkalmatlan a fürdésre, hol napra van a b e z á r j á k; azok, a kik uszóruhájokat az uszodában tartják, felszólíttatnak, hogy ruhájukat legkésőbb folyó hó 6-áig, szerdaig, vitessék el, mert azontul az uszoda személyzete nem fog felelősséget vállalni az ott hagyott ruhákért.

— **Győgyfalvi utcái mizeriák.** A győgyfalvi utcában kut nincsen és tekintettel arra, hogy vízvezeték is, Szamos is óriási távolságra van, a lakosság a legnagyobb vízhiányban szenved. Az egész utca melyben 800 ház van kiközveze nincsen. Esős idő esetén a sár akkora, hogy sem orvos beteghez, sem pap a halotthoz nem képes jönni. A gyerekeket az iskolából kiűldözik mert a mig lakásukról az iskoláig vergődnek sárral úgy bezenyenezik magukat, hogy a többi gyerekek között lehetetlen túrni. E miatt a legtöbb szülő gyerekét iskolába nem is járathatja. Az utca ronda, trágár, szeméthalmokkal megrakott, mint arra rá mutatunk egy külön hírből. A hatóság-nál többször tettek lépéseket e mizeriák megszüntetése érdekében a polgármester azonban mindig ridegen elutasította a kérelmezőket, a helyett, hogy a közegészségügyi érdekében az állapotokat figyelmére méltatta volna. Ez alkalommal a kormánybiztos Purjesz Zeigmond figyelmét felhívjuk az állapotokra s kérjük haladéktalanul intézkedni, hogy ezek az állapotok haladéktalanul ne csak megvizsgáltsanak, hanem meg is szüntessék e tűrhetetlen állapotokat.

— **Győgyfalvi-utczában** dacára a kolera járványának és a strú halálozásoknak, a köztisztaság nagyon rosz lábon áll. Multkori felszólalásunknak csak félig lett eredménye, a mennyiben az ott felhalmozott

szemétnek, rondaságnak, trágárának csak felét hordták el, a másik felét pedig ott hagyták, hogy „érlelődjék” abban a bacillusok. A hatóságot kéri a lakók, tisztítsassa már ki ezt az utcát.

— **A trafik.** Az állam a legnagyobb uasorás Magyarországon. Veszi a dohány kilóját 28 krért, felvágatja, pléh dobozokba téteti s elárulja 4 frtért. A becsületes nyereségen feldl nyer minden kilón 3 frtot. Ennek dacára a dohányok napról-napra komiszabbak. Most más még az a protekciós dohány is, melyet pléh szelencékbe a tisztviselőknak, mint kiváltságot csak utalványokra adtak, oly komisz, hogy alig lehet szivni.

— **Elhalasztott táncmulatság.** Az uralkodó járvány miatt a vasuti olvasó és dalkör szept. 3 ikára hirdetett táncvigalma bizonytalan időre elhalasztott.

— **A kolozsvári kerékpáros egyeslet** tagjai holnap, vasárnap reggel 5 órakor, társaságban kivonulnak Jegenyébé. Indulnak a pénzügyi palota szegletétől.

— **Kolera Feleken.** Feleken is kiűtött a kolera járvány. Tegnapelőtt is három pusztult el savós bállobban.

— **A tordai vásár elmarad.** A következő sarakok tettük: Közhíré tétel végett értesitem, hogy a tordai szeptember havi országos vásárt a járvány bizottság 9—898 számú határozatával betiltotta. Torda-Aranyos vármegye alispánjától. Tordán 1893. augusztus hó 31-én Rédiger, alispán.

— **János bácsi zenekara.** Salamon János népezenész a málánai fürdőről hazatért s ma este zene estélyt ad az Erzsébet szálloda nyári helyiségében.

— **Hol legyen a honvédegyülés?** A szabadkai 48—49-diki honvédegyület a honvédegyülés székhelyének kérdésében a központ ellen nyilatkozott. Kijelentette, hogy az országos gyűlésnek Szegedről Budapestre való áthelyezését jogtalannak tartja s Budapestre, megbízottait nem küldi el.

— **Milyen fába csap leginkább a villám.** A napokban statisztika jelent meg Németországban a csapásokról. E szerint a lippei erdőségben 1879-től 1885-ig 159 tölgy, 21 bikk, 20 fenyő és 59 lucfenyő pusztult el villámtól, holott mindössze 11 százalék tölgy, 70 százalék bikk, 13 százalék fenyő és 6 százalék lucfenyő az erdő összes állománya; a villámveszély tehát ötször oly nagy a fenyőre, 33-szor oly nagy a lucfenyőre, 43-szor akkora a tölgyre nézve, mint a makkora a bükke. Ez tehát egyenes arányban áll az említett faanyag vagy rosszabb villámvezető képességéhez, a melyre, úgy látszik, az illető fajtának nem viztartalma van befolyással — mint eddig hitték — hanem olajtartalmuk. A bikk, dífó, hárs, nyírfá duzabb olajtartalmu, mint a villámcsapásnak jobban kitett tölgy, nyárfa, fűz, jávör és szilfa. A lucfenyő télen sokkal több olajnemű tartalmaz, mint nyáron; ezért télen sokkal erősebben áll ellent a villámfolynak.

— **Kesztrre feszített matróz.** A Virginia francia hajó kapitányát és matrózait Saint-Pierre szigetén egy vérlázító eset miatt elfogták. Azzal vádolják, hogy az egyik matrózt, Rappinelt kikötötték a hajóárbochoz, kezét keresztalakban leszegezték és addig ütötték, a mig esztjai össze nem zúzódtak. Félholt volt a mikor levették róla a kötelekeket és kezéből kiszaggatták a szegeket. A szerencsétlen álozat ekkor halva esett össze az árboch mellett. Az eset, a mely a sörvényesek elé került, nagy felháborítást keltett.

— **Hajózás a tenger alatt.** Az Egyesült-Államok tengerészeti kormányá pályázatot irt ki ama kérdés megoldására, hogy minő hajóval lehetne rendszeren járni a tenger színe alatt, különös tekintettel a hadi célokra, blokádok keresztüli törésére, partvidékek megvédelmezésére stb. A pályázatra nyolcz mű érkezett be s ezek közül John P. Hollandét meg is jutalmazták, mert a kivitelle alkalmasnak mondták ki. Holland hajója elég erős arra, hogy 70 lábnyi süllyedést és ezáltal tadmó víznyomást kiálljon, mig egy másik terve szerint ez a süllyedés megtehelne 150 lábat is. Magát a tervezőt az amerikai kormány már meg is bizta tervei kivitelével.

— **A Csáky család kincsel.** Gróf Csáky Albin vállas- és közoktatásiügyi miniszter jelenleg szepesszemináriai kastélyában nyaral s a hivatalos ügyeket is onnan intézi. A pártalan kilitásu park közepén a tavaly legett kastély most már régi fényében ragyog a kastély történelme és múltjának érdekesei. Azok egy részét legközelebb a műbarátok köre által kiadandó díszbarátok köre által kiadandó díszműben közzé is tesszik, másrészt pedig az ezredéves országos kiállításon állítják ki. Így a miniszter megengedte, hogy a család ereikéi közül, a kastély nagytermében függő vörös damaszt se-lyem nagy hadi lobogó egyik oldalán a Mária képpel, másikon pedig a gróf Csáky család ezimérel, mely lobogó alatt a család egyik őse, gr. Csáky István I. Lipót idejében, mint a felső magyarországi hadak főkapitánya 1665-ben, a török elleni harcokban küzdött, kiállítassék. Ugyanez időből való egy másik arannyal gazdagon himzett kis lovas zászló, mely a miniszter öröszála fölött függ. Nagybecstűek a család őseit ábrázoló régi életnagyságu olajfestmények. Így Csáky István 1933 és 1584-ből Forgách Éváé 1639 ből, Wosselényi Annáé 1649-ből Melich Kláraé. Továbbá Thurzó Szaniszló nádorné 1625-ből, Thurzó Eleké 1611-ből, Thurzó Kristófé 1614-ből stb.

— **Párbaj.** Párisból távirják: Drumond és Dreyfuss ma délután Páris környékén párbajt vívtak. Hír szerint Dreyfuss há-

rom sebet kapott, még karján, mellén és oldalán. Azt állítják, hogy a párbajt holnap pistolyra folytatják. Dreyfuss 3 szurást kapott, egyet felső karjába, egyet mellébe s egyet csípőjébe, sérülései azonban nem súlyosak. Dreyfuss tanui óvást emeltek, mert Drumont dacára annak, hogy a segédek álljt vezényelték, még háromszor szur Drumont a „Libre Parole” ban ma megint gyálázó cikket irt Dreyfuss ellen s ezért ez utóbbi megint kihívta. A párbaj — pistolyra hírszerint holnap lesz.

— **A szultán trónraléptének évfordulója.** A szultán trónraléptének évfordulóját nagy ünnepelességgel ülték meg. Valamennyi mecsetben hálaistenisteleket tartottak a mohamedán lakosság és a fejedelmi hatóságok jelenlétében. Podgaricán a nap tiszteltetésére kivilágítás volt és 21 lövést tettek. A török követségnél nagy ebéd volt, melynél a miniszterek és a diplomáciai kar volt jelen. Szófiából írják: A szultán trónraléptének évfordulója alkalmából a diplomáciai képviselőségek épületei fel vannak lohogóva. A külügyminisztérium vezetője, az összes diplomáciai ügyvivő és számos magán ember meglátogatta a török ügyvivőt, hogy kifejezzék szerencsekívánataikat.

— **Revolveres apa.** A székesfejérvári „Szabadság”-nak Vaalból a következőket írják: V. Nagy Józsefnek a mostoha fia volt Vas József. Nem tudtak békességben élni. A mostoha örökké bántotta a fiát és sehogy sem tudta túrni, hogy vagyonából a gyerek is élveszen valamit. Pénteken este 9 órakor véres testre ragadta az apát gyűlölete. A délután folyamán ivott Vas Nagy József. Magához vette töltött revolvert és ezzel rátámadt a fiára. Mikor meglátta, hangosau rávált s a következő pillanatban elűtötte a fiára fogott fegyvert. A legény megtántorodott, mert a golyó czombjába fordult. Ván-szorogva haladt az apja felé, aki csakhamar újra lőtt, de a második lövésre nem talált. A sebesült legény beírte az apját. Késégből dulkodás támadt az apa és a fia között. V. Nagy József ki akarta szabadítani kezét, de fia oly erővel szorította, hogy mozdulni sem tudott. Végre sikerült neki az apja kezéből a revolvart kicsavarni. A legény erre távozni akart, de az öreg kést ragadott s a kés pengélyét kétszer a fia testébe vágta. Ekkora már nagy néptömeg csődült a tett színhelyére és a három sebből vérző legényt kiszabadították a dühöngő apa kezeiből. V. Nagy József önként jelentkezett a rendőrségnél, mely őt letartóztatta. A legény sebei súlyosak, de élete nincs veszélyben.

Kéz és láb.

A kéz és láb fizionómiáját nem oly egyszerű és könnyű felfogni, mint az arcét. Tapasztalatból tudjuk, hogy a kéz beszéd közben jótékony bizonyít vagy csillapító szerepet. A védekezés s jó akarat számtalan árnyalatával bír. Guny, ironia, sajnálkozás, hajlam, öröm, kérelem, könnyen megérthető kifejezést, meggyőző támogatást nyer benne, míg a láb tetterőnk kiválasztott hősének látszik, mindenütt érvényesíti magát, hol idegen osekkelénynek ellentállunk vagy valamit határozunk és azt ki is vesszük, kiséri haragos kitöréseit, a parancsolat és a fenyegetés erősítésére szolgál.

Ily módon csakhamar arra a fölfedezésre jutunk, hogy a kéz mindenek előtt a szellem és a szív tolmácsa. A láb ellenben akarattunk, jellemünk dragománya. Az ember szívét nyújtja annak, kinek kezét ad. Kézadás helyettesíti szót és esküt, a szellem és a szív ezáltal kötelezettséget vállalnak, míg a zsarnokság lábbal tapos, s ezáltal akarát az emberre kényszeríti.

Jellemző az emberre nézve egy a kéz és lábképződése, mint az a mód, melylyel velük bánni tudunk. Jól képzett kéz és láb mindenekelőtt a nemes faj jele. Szép kéz, szép láb harmonikus természet tulajdonai. — Hosszu kéz és láb hidegséget, ónuralmat, önzést jelent. Feltűnően rövid ujjakkal az önzés szívtelenséggé, sőt kegyetlenségé fokozódik. Ily kicsiny, szép, kifejlett rövid ujj-keze volt Neronnak és Tudor Máriának.

A kéz görbücskéi pajkos szépséglly, vídamságot s olykor könnyelműséget is jelentenek. Nagy kéz és láb erő és kitartást fejez ki, de jószágot is, míg a kis kéz nem ritkán apró tulajdonságokat is jelez mint gyöngeséget, föltűletességet, ingadozó jellemet, korlátoltságot és gonoszságot. Könnyen vörösödő kis kéz bosszualló.

Zárkozott vagy félénk természetű ember, kezét is örömet eldugja, míg a nyílt, bátor ember, kinek szíve a nyelvén van, kezét is gyokrabban mint szűkséges volna, előtűnk villogtatja. Sokat gesztikuláló, mozgékony kéz élénk szellemet árul el, nyugodt kéz megfontolót, jellem sajátja, azonban az ábrándozó és gondolkodó kéz nem tévesztendő össze azzal, mely mindkialunni látszik és lelki tunyassággal, élvezet-vágygyal és kényelem-szeretettel van összekötve. Ostoba embereknel föltűletességnek látszik a kéz és föltűknél a láb, ha az utóbbiak esztlenek-botlanak, az előbbiek soha sem tudják mit csinálnak a kezükkel. Igen jellemző a módnyal az ember valamit fölvesz vagy megfog.

Az önző mohón szorongat minden tárgyat, szelid szívűek a legorombabb tárgyat is gyöngéden fogják meg. A bizmatlanok ujjait kutasszokként nyújtja ki, érinti, vizsgálja a tárgyat, mielőtt megfogná. Széles lapos láb arra látszik alkotva lenni, hogy az életnek a széles országútján vándoroljon, míg a magas láb-él az akarat magasabb rőptét jelenti. Nők ezzel a klasszikus képződéssel, mely kiválóan előkelő lengyel és orosz nők

sajátja, született zsernokok. A szubánnók, kiknek szerájla előtt reszket a porta, il Katalin cszáró és Pompadour marquise bírtak oly lábbal, melyről nem tudja az ember, hogy azért van-e, hogy lépjen, vagy, hogy csokóják, sőt Pompadour lábát, mint a természet mesterművét Coustou szobrász mintázta je.

Igen jellemző a járás. Szilárd fellépés a sarkokon, melynél a talp láthatóvá válik, erős öntudatot, hűságot, büszkeséget valamint támadó lenyit fejez ki a leghatározottabban. A nők közül az önfétek és kevélyek fellépése ilyen. Lábujihegyen jár az előrelátás és az alázatosság, a szolgálásra született föltűn embereknek ilyen a lépésük. Az egész lábbal a szabályos közepszerűség lépdel, oly jelleggel, melynek nagy túrleme, munkaereje, kitartása van, nem uralkodik, nem szolgál, hanem kötelességet teljesít s ezért jogokat igényel. Gyorsan lépdelnek oly emberek, kik gyorsan határoznak és gyorsan tesznek, lassan mennek azok, kik nehezen jutnak elhatározáshoz, Hamletnek különféle elfajulásai az ilyenek. Különös fontossággal bír a hölgynek keze és lába s a szép nem tudja is azt jól s igyekszik mindkettőt kellő világosságba helyezni.

A szemmel és arezyonásokkal való kaczézkodás, a mai műveltség magaslátán álló hölgy fogalmai szerint oly közönséges és együgyű valami, hogy a mai Éva azt a vadak vagy félvadnak vagy mindenesetre a pór-nők és cselédnek engedik át. Mint a keleti hölgy örömet használ virágnyelvvel, egy a kaczérság a kéz és láb által magyaráztatja titkos szándékait s mig az arcz és a szem közönyös marad, a kéz és láb által pajkos szerelmi játék keletkezik.

A varázst fozkza a láb érintése, itt a szép hölgy akaratát közvetlenül látszik hatni, hogy a férfi akaratát természetes búbáj által a magának alárendeltje. Hány udvarias gavallér bánta meg már a pillanatot, midőn valamely szép amazont a nyeregbe segített emelni s ez kis lábát kezére tette, — hogy a lóra pattanjon. A korcsolya felcsatolásának is meg vannak a maga veszélyei. Ha a férfi először bosszátokozik térdre a hölgy előtt, akkor már rendszerint el van veszte. Ha a jég tükörn a temperatura segélyére jön is, nincs többé mentés. Ha a nő keze arra szolgál, hogy a férfit valamire rábeszélje, csillapítsa, irányozza, lába azzal a rendeltetéssel látszik birni, hogy őt leigazza. — Azonban a teremtés urainak nincs mitől félniük, oly nők, kik simogatva győznek le benneteket, gyakorlatiabbak, melyek bár nem valami szépek, de jót tesznek, azonban a zsarnokok ritkák a nők között, épen oly ritkák, mint a szép lábak.

LEGUJABB.

(Az Ellenőrk eredeti táviratát)

Elhalasztott honvédegyülés.

Budapest, szept. 2.

A kolera miatt, a fővárosba összehívott országos honvédegyülést bizonytalan időre elhalasztották.

A király hadgyakorlaton.

Budapest, szept. 2.

Ó felsége ma Bécsen át, a galicziai hadgyakorlatra Jaroslavba utazott.

Ledől fal.

Budapest, szept. 2.

A főpostán a villamos fejlesztő pinczében tegnap este egy magas kőfal nagy robajjal bedől.

A villanytelep megszűnt működni.

Óriási sötétségbe maradt egysezer az egész palota.

A leomlott falból egy nagy kő Fischer István kazán fűtőnek mindkét karját eltörtte.

Szász nyilatkozat az egyházpolitikai reform ellen.

Budapest, szept. 2.

Schwicker szász képviselő, a „Budapesti Tagblatt” mai számában egy cikket irt melyben visszaemlékezik az elhunyt Teutseh püspök véleményére a kormány egyházpolitikai javaslatait illetőleg s az elhunyt püspök véleményét osztva maga is a javaslat ellen nyilatkozik.

S azt állítja, hogy maga és hívei is a javaslatok ellen fognak szavazni.

Feladó szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Miután a kolozsvári tanintézetekben a járvány miatt 1893. év október hó elsőjéig az előadások elhalasztattak, ennek folytán zenéintézetemben a tanítás szintén október elején veszi kezdetét.

GEGENBAUER J. G.

Egy fiatal leány, ki a magyar és német nyelvben tökéletesen jártas, gyermekek mellé ajánlkozik.

Ajánlatok „Virág” czim alatt a szerkesztőségbe küldendők.

H i r d e t é s e k.

Sz. 662—1893.

810. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kassai kir. törvényszék 1893. évi 1949. számú végzése következtében Fülöp Károly ügyvéd által Kuczka és Orth Jávára Duchoni János ellen 144 frt 50 kr. s jár. erejéig 1893. évi június hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1020 frtra becsült eladó új butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 6322—1893. sz. végzése folytán, 144 frt 50 kr. tőke követelés, ennek 1893. évi január hó 30-ik napjától járó 60% kamatai és eddig összesen 25 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, alperes lakásán, belmonostor-utca 25. sz. alatt leendő eszközölésre 1893. évi Szeptember hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is el fognak adatni.

Kolozsvárt, 1893. évi augusztus hó 23. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 5239—1893.
úkv.

811. (1—1)

Hirdetmény.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy Ilyés Imre és Miklós János végrehajtóknak Benedek Mózes és Benedek Ferencz végrehajtást szenvedők ellen 92 frt 32 kr. s járuléka kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, Zetelaka község 62. számú telekjegyzőkönyvében A + 1—12. rendszám alatti összes ingatlanok, melyeknek összes becsértéke 583 frt, a mely összeg egy-szersmind kikiáltási ár is, 1893. évi Szeptember hó 20-ik napján délelőtti 9 órakor Zetelaka község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek telekkönyvi testenként külön-külön el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárán 100%-át az egyes kikiáltási áraknak megfelelőleg készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz. Udvarhelyi, 1893. évi május hó 7-én.

Dr. VOITH GERŐ,
kir. törvényszéki egyesbíró.

Sz. 2542—1893.
köz.

805. (2—3)

Hirdetmény.

Alólírt városi tanács ezennel közhírre teszi, hogy Abrudbányán egy újonnan felépítendő városház és iskola felépítésére pályázatot hirdet; felszólítván az építési vállalkozókat, hogy a kérdéses épületek felépítésére vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb 1893. évi Szeptember hó 30-án délután 5 óráig a Tanács iktató hivatalához adják be.

Az árlejtés feltételei a következők:

I.) Kikiáltási ár a megállapított költségvetésben részletezett összes anyag- és munkadíj a.) a városházhoz 18,000 frt, b.) az iskolához 24,000 frt van előirányozva.

II.) Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadtnak el, melyre egy 50 kros bélyeg ragasztandó, a külső borítékra pedig ez a cím irandó: „Abrudbánya rendezett tanácsú város tekintetes tanácsához. Írásbeli zárt ajánlata N. N. építő vállalkozónak 2542—893. köz. szám felszólításra.”

III.) Építő vállalkozónak ki kell jelenteni, hogy a tervrajst, a költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat ismeri s azoknak magát aláveti.

IV.) Csak az összes munkára fogaatnak el ajánlat, még pedig csak arra jogosított szakiparostól (építő-mestertől.)

V.) A kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok nem fogadtnak el.

VI.) A vállalkozó, ki az 1893. évi Október hó 1-én délelőtti 10 órakor tartandó árlejtésben részt vesz, köteles ajánlatában az előirányzott összeggel szemben betű- és számjegyekkel kifejezni azt a százalékot, melyet ebből az összes munkadíjból elenged.

VII.) A tervrajzok, költségvetések és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók a tanács iktató hivatalában folyó évi Szeptember hó 1-étől folyó évi Szeptember hó 30-áig.

Abrudbányán, 1893. évi augusztus hó 17-én.

A városi tanács:

BOÉR BELA,
polgármester.

Ujonnán berendezett fűszer- és csemege-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a hosszú évek során a helybeli piacon fennállott

BOKROSS ÁDÁM czég

fűszer- és csemege-üzletét átvettem és azt saját czégem alatt — teljesen újból berendezve — a n. é. közönség szíves pártolásába ajánlom.

Gyors és megbízható kiszolgálásról biztosítom, valamint árúim jó minőségéért kezkeskedem.

Vagyok kiváló tisztelettel:

749. (6—8)

Jeney Lajos.

KOLOZSVÁRI LESZÁMITOLÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke:

100,000 frt o. é.

Folyó évi tartalékalap:

25,000 frt o. é.

Elfogad pénzbetétet rövid és hosszabb időre a legelőnyösebb kamattal mellett

Leszámitol 1, 3—4 hónapos váltókat a legkedvezőbb feltételekkel.

Lombárd kölcsönöket ad különböző értékpapírokra, valamint azok eladását vagy vételét közvetíti.

A fennli tüzletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

AZ IGAZGATÓSÁG,
(Kolozsvárt, belszen utca 3. sz. a. emelet)

Hivatalos órák: naponként délelőtti 9 óráig fél 1 óráig.

SALIGNAC & Co. LEGELSŐ, LEGRÉGIBB, TÖBBSZÖRÖSEN ÉRMEKKEL KITÜNTETETT COGNAC-GYÁRA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Alapított 1809-ben — Négy millió franknyal alaptőkével

COGNACBAN.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy kitűnő, tisztán francia borokból készített gyártmányunknak kizárólagos elárúsítása, melynek jóságáért és valódiságáért kezkeskedünk:

EGYEDÜLI FÓRAKTÁRA KOLozsvÁRTT:

CSIKI ANTAL-nál,

m. kir. dohány nagy-tőzsde és különlegességek árudájában van.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek.

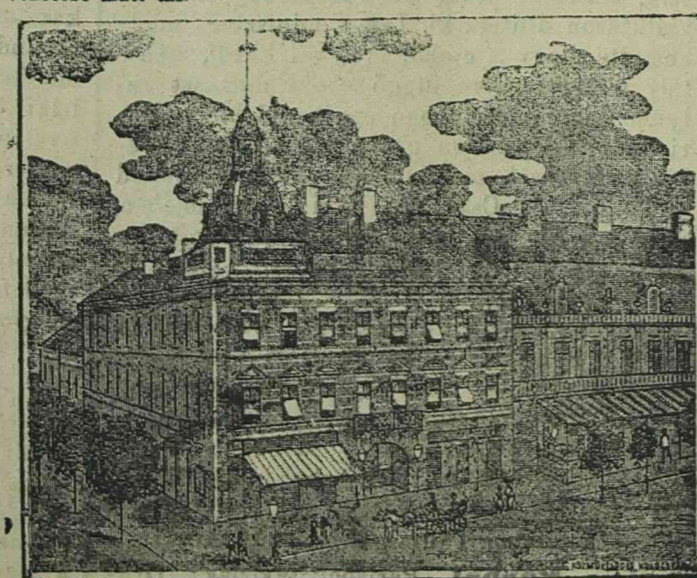
Prof. Dr. Bárd Rokitsky, a Mária Terézia kórház igazgatója, a Medicinal Cognacról a következőket írja: A „MEDICINAL COGNAC” Salgnac & Co. gyárából egy igen kitűnő erősítő szer, a melyet én minden olyan esetben, a hol egyáltalán Cognacot, mint gyógyszer használni lehet, a legjobb eredménnyel használtam s ennél fogva ajánlom.

767. (3—x)

Kolozsvár főtere egy szép épülettel gazdagodott a régi „Pannonia” vendéglő egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

cím alatt a figyelmével minderre kiterjedő tulajdonos NAGY GÁBOR vezetése alatt áll.

Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezéssel vendéglőben mindenről gondoskodva van. Külön termek kisebb nagyobb társas összejövő-telekre, bankettre, dísz terem nagyobb ünnepélyekre. Az utazók részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak ez elsőrangú vendéglőben szolidak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részébe telefon összeköttetése van.

132. (21—x)

Előny a légszesz bevezetésére.

Ismételten köztudomásra hozzuk, hogy azon magánvezetéknek, melyek kivitele műhelyünkre bizatik, az utcái csöveknek a Légszesz-óraig való vezetésének, ugyazintén az utóbbival való összekötés és annak felállításának költségei — további intézkedésig — nem a fogyasztók, hanem a légszeszgyár által viseltetnek.

Ez esetben föltételezzük, hogy a kérdésben forgó házak utcái homlokzattal birnak, valamint hogy a légszesz-óra az utcáfelől fal mellett felállítható, különben a fenti kedvezményt meg nem adhatjuk.

Wan der Velden Ede,

a légszeszgyár igazgatója.

785. (3—8)

ELADÓ BOROK.

1891-beli

70 Hectó kitűnő hegyaljai asztali bor,

5, 6, 7 Hectós hordókban helyt, igen előnyös árban egész hordó vételnél vagy 100 literenként.

300 Hectó 1892-beli I-ső osztályu szinbor

180, 70, 69 és 34 Hectós hordókban, Hegyalján megtekinthető Krakkóban, Gróf TELEKI LÁSZLÓ úr pinczejében.

Szíves tudomásul.

Üzletemben a következő árak mellett kaphatók a következő borok:

1 liter Hegyaljai Aszu bor üveg nélkül	2 frt 40 kr.
7 deczilít. Sauvignon, 1885-beli bor üveg nélkül	1-20 kr.
7 " Sauvignon, 1888-beli " " "	90 kr.
7 " Carbenet, 1885-beli " " "	70 kr.
1 liter Rizling bor üveg nélkül	60 kr.
1 " Carbenet " " " "	60 kr.
1 " " " " " "	60 kr.
1 " " " " " "	50 kr.
1 " Krakkói I-ső oszt. Szinbor üveg nélkül	50 kr.
1 " Magyar-igen Szinbor üveg nélkül	40 kr.
1 " Rácziaroms üveg nélkül	50 kr.

Különösen ajánlom kisüstös Szilva- és Seprópálinkát.

Kiváló tisztelettel:

WALTON EDUÁRD.

771. (4—x)

A literes és 7 decziliteres üvegek 10 krba, a fél literes üvegek 5 krba számlítatnak és úgy vevődnek vissza.

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA (Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,
Kolozsvárt, belszen-utca 14. sz. alatt.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat föltulmulják és a melyek több országos és iparkiallításán érdem érmeikkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításán 1879. ezüst érmmel lett kitüntetve.

A Szolnokdobra megyei gazdasági egylet termény, állat és iparkiallításán 1887. bronz érmmel lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításán 1885. nagy érmmel lett kitüntetve.

Nagy rakfart tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a leggyorsabbig.

Elvállalok mindeunemű gépkefék javítását, avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertédből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festó- (Seinpenzlik), meszeló- és kenderitisztító-, fedélfestó ecseteket, fodrász gömbkeféket, ruha-, haj- és bürsonykeféket,

mindezeket felelősség mellett, tiszta sertédből.

787. (2—9)

Kivánatra árjegyzéket azonnal küldök